

Contract de execuție lucrări (proiectare tehnică și execuție lucrări)

nr. _____ data _____

Clauză suspensivă: "Procedura de atribuire a contractului de achiziție publică este inițiată sub incidența prezentei clauze suspensive, în sensul că încheierea contractului de achiziție publică este condiționată de alocarea creditelor bugetare cu această destinație, semnarea contractului făcându-se cu respectarea dispozițiilor referitoare la angajarea cheltuielilor din bugetele care intră sub incidența legislației privind finanțele publice. Având în vedere dispozițiile Legii 98/2016 privind achizițiile publice și H.G. nr. 395/2016, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea Contractantă precizează că va încheia contractul cu ofertantul declarat câștigător numai în măsura în care fondurile necesare achiziției vor fi asigurate prin alocarea creditelor bugetare cu această destinație. În cazul în care, indiferent de motive, creditele bugetare nu vor fi alocate, Autoritatea Contractantă, după primirea notificării cu privire la neacordarea finanțării, își rezervă de a anula procedura de atribuire, în condițiile în care nu există o altă sursă de finanțare, în conformitate cu prevederile art. 212 alin (1) lit. c) teza 2 din Legea 98/2016 cu modificările și completările ulterioare, fiind imposibilă încheierea contractului de achiziție publică.

Finalizarea procedurii de atribuire prin încheierea contractului de achiziție publică este supusă următoarei condiții:

Procedura de atribuire este inițiată sub incidența următoarei clauze suspensive:

Încheierea contractului de achiziție publică este condiționată de obținerea/aprobarea finanțării lucrărilor din fonduri de la bugetul local și/sau fonduri europene nerambursabile, semnarea contractului fiind posibilă doar în situația în care se respectă dispozițiile referitoare la angajarea cheltuielilor din bugetele care intră sub incidența legislației privind finanțele publice.

În cazul în care, indiferent de motive, obținerea/aprobarea finanțării lucrărilor din fonduri de la bugetul local și/sau fonduri europene nerambursabile nu se realizează, Autoritatea Contractantă va aplica prevederile art. 212 alin (1) lit. c) teza a II-a din Legea 98/2016, fiind imposibilă încheierea contractului de achiziție publică".

Termenul estimat maxim până la care se aplică clauza suspensivă este 12 luni de la data aprobării raportului procedurii.

Ofertanții din cadrul acestei proceduri înțeleg că Autoritatea Contractantă nu poate fi considerată răspunzătoare pentru vreun prejudiciu în cazul anularii procedurii de atribuire/nesemnarea contractului de lucrări, în termenul propus, indiferent de natura acestuia și indiferent dacă Autoritatea Contractantă a fost notificată asupra existenței unui asemenea prejudiciu.

Ofertanții din cadrul acestei proceduri acceptă utilizarea condițiilor speciale de mai sus/clauzei suspensive, asumându-si întreaga răspundere în raport cu eventualele prejudicii pe care le-ar putea suferi în situația descrisă.

Ofertanții din cadrul acestei proceduri trebuie să se asigure că până la data semnării contractului de achiziție publică, își vor menține în termen de valabilitate oferta și garanția de participare.

1. Preambul

În temeiul Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, s-a încheiat prezentul contract de execuție lucrări, **între**

Beneficiar, adresă, cu sediul în, nr., județul, Cod postal, telefon/fax/....., cod fiscal, cont trezorerie, deschis la Trezoreria, județul, reprezentată prin dl., funcția PRIMAR în calitate de Achizitor, pe de o parte,

și

Operator economic, cu sediul în loc., str., nr. jud. Olt, telefon, fax, nr. de înmatriculare, cod unic de înregistrare, cont deschis la Trezoreria, reprezentată prin în calitate de **executant**, pe de altă parte.

2. Definiții

2.1. - În prezentul contract următorii termeni vor fi interpretați astfel:

a) **Contract**: reprezintă prezentul contract și toate Anexele sale;

b) **Achizitor și executant**: părțile contractante, așa cum sunt acestea numite în prezentul contract.

c) **Prețul contractului**: prețul plătit executantului de către achizitor, în baza contractului pentru îndeplinirea integrală și corespunzătoare a tuturor obligațiilor sale, asumate prin contract.

d) **Amplasamentul lucrării**: locul unde executantul execută lucrarea.

e) **Ordin administrativ**: orice instrucțiune sau ordin emis de către achizitor pentru executant.

f) **Penalitate contractuală**: despăgubirea stabilită în contractul de prestări servicii ca fiind plătită de către una din părțile contractante către cealaltă parte în caz de neîndeplinire a obligațiilor din contract.

g) **Termene limită**: perioade din contract care vor începe să curgă din ziua următoare emiterii actului sau producerii evenimentului care reprezintă momentul de început al perioadelor respective. În cazul în care ultima zi a termenului se împlinește într-o zi nelucrătoare, termenul va expira la sfârșitul următoarei zile lucrătoare.

h) **Garanția acordată lucrărilor**: perioada de timp cuprinsă între data recepției la terminarea lucrărilor și data recepției finale.

i) **Graficul general de execuție** înseamnă evaluarea fizică și valorică în timp a lucrărilor de execuție contractate, exprimate în lei, cu respectarea fluxurilor tehnologice de execuție și încadrarea în termenele de execuție contractuale, întocmit de Executant cu ocazia depunerii ofertei. Fără a se depăși termenele de execuție contractuale asumate, graficul de execuție se poate actualiza cu aprobarea achizitorului, în condițiile Contractului.

j) **Perioadă de notificare a defectelor** înseamnă perioada de timp cuprinsă între momentul identificării defecțiunii și momentul transmiterii către executant a notificării privind defecțiunile apărute la lucrări sau sectoare de lucrări în intervalul de timp cuprins între data recepției la terminarea lucrărilor și recepția finală, la expirarea perioadei de garanție acordată lucrărilor.

k) **Documentație tehnico – economică de execuție**: Ansamblul de piese scrise și desenate, cuprinzând Studiile de teren, Expertiza Tehnică, Studiul de Fezabilitate, Devizul general al lucrărilor și Devizul pe obiecte și categorii de lucrări, documentele de obținere a avizelor și a Autorizației de Construire, Proiectul tehnic cu detaliile de execuție, Caietele de sarcini.

l) **Forța majoră** - un eveniment mai presus de controlul părților, care nu se datorează greșelii sau vinei acestora, care nu putea fi prevăzut la momentul încheierii contractului și care face imposibilă executarea și, respectiv, îndeplinirea contractului; sunt considerate asemenea

evenimente: războaie, revoluții, incendii, inundații sau orice alte catastrofe naturale, restricții apărute ca urmare a unei carantine, embargou, enumerarea nefiind exhaustivă ci enunțativă. Nu este considerat forță majoră un eveniment asemenea celor de mai sus care, fără a crea o imposibilitate de executare, face extrem de costisitoare executarea obligațiilor uneia din părți.

m) Zi - zi calendaristică; lună – lună calendaristică; an - 365 zile.

n) Condiții climaterice excepțional de nefavorabile – condiții climaterice care nu permit realizarea lucrărilor în conformitate cu normele și standardele tehnice în vigoare, determinând încălcarea legii calității

3. Interpretare

3.1. În prezentul contract, cu excepția unei prevederi contrare, cuvintele la forma singular vor include forma de plural și viceversa, iar cuvintele de genul masculin vor fi interpretate ca incluzând și genul feminin și viceversa, acolo unde acest lucru este permis de context.

3.2. Termenul “zi” sau “zile” sau orice referire la zile reprezintă zilele calendaristice dacă nu se specifică în mod diferit.

3.3. Clauzele și expresiile vor fi interpretate prin raportare la întregul contract.

Clauze obligatorii

4. Obiectul contractului

4.1. În baza prezentului contract executantul se obligă:

4.1.1. Să presteze *Proiectare și execuție lucrări în cadrul Proiectului*: “.....”, respectiv:

- întocmirea proiectului tehnic (PT),
- întocmire Detalii de Execuție (DE)
- asistenta tehnică din partea proiectantului pe toată perioada de execuție a lucrărilor

4.1.2. Să execute și să finalizeze *Proiectare și execuție lucrări* pentru obiectivul “.....”, precum și să remedieze orice defecte ori vicii ascunse ale lucrării, pentru acest obiectiv de investiții, în conformitate cu documentația PT avizată și pe baza documentației Detalii de Execuție aferente Proiectului Tehnic.

4.2. Executantul va presta serviciile prevăzute la clauza 4.1.1. și va executa lucrările prevăzute la clauza 4.1.2. în conformitate cu prevederile legale și clauzele prezentului contract.

4.3. Achizitorul se obligă să plătească executantului prețul convenit în prezentul contract pentru serviciile și lucrările prevăzute la clauza 4.1.

4.4. Ofertantul declarat castigator va trebui să își mențină valabilitatea ofertei până la data semnării contractului/ până la data intrării în vigoare a contractului.

5. Prețul contractului

5.1. - **Prețul total pentru prestarea serviciilor de proiectare și execuția lucrărilor**, convenit pentru îndeplinirea contractului, plătit executantului de către achizitor, conform propunerii financiare, este lei, la care se adaugă TVA în valoare de lei, rezultând valoarea totală de lei.

5.2. – **Prețul total al serviciilor de proiectare care vor fi prestate, plătit executantului de către achizitor, conform propunerii financiare, este de lei**, la care se adaugă TVA în valoare de lei, rezultând valoarea totală de lei, din care: - valoare întocmire proiect tehnic (PT) și Detalii de Execuție (DE) – lei, la care se adaugă TVA în valoare de lei, - valoare asistenta tehnică din partea proiectantului pe toată

perioada de executie a lucrarilor – lei, la care se adaugă TVA în valoare de lei;

5.3. Prețul total pentru execuția lucrurilor, plătit de către achizitor, conform propunerii financiare, este lei, la care se adaugă TVA în valoare de lei, rezultând valoarea totală de lei.

5.4. Pretul convenit pentru îndeplinirea contractului, reprezentând contravaloarea serviciilor de proiectare și a lucrărilor executate se va plăti în termen de 60 zile, cu excepția cazului în care finanțatorul principal nu asigură fondurile necesare, pe baza facturii emise și comunicate de executant, însoțită de procesul verbal de recepție al etapei pentru care s-a emis factura, semnat fără obiecțiuni de reprezentantul achizitorului. Factura va fi emisă numai după recepția de către achizitor sau reprezentantul acestuia, a serviciilor prestate și a lucrărilor executate până la acea dată.

5.5. Plata asistentei tehnice se va efectua concomitent și proporțional cu decontarea tranșelor de plată pentru execuția de lucrări, în baza facturilor emise de către prestator.

6. Durata contractului

6.1. – Durata prezentului contract este de luni calendaristice, începând cu data constituirii garanției de bună execuție și a ordinului de începere a execuției lucrării

6.2. – Durata contractului este defalcată astfel:

Denumire activitate	Durata de execuție
Servicii de elaborare documentație tehnică faza PT (toate etapele prevăzute în caietul de sarcini) luni
Asistență tehnică din partea proiectantului luni
Execuție lucrări luni

6.3. – Prezentul contract începe să producă efecte de la data semnării acestuia de către ambele părți contractante.

6.4. - Prezentul contract încetează să producă efecte la data restituirii integrale a garanției de bună execuție, care se va realiza după recepția finală a lucrării, în condițiile dispozițiilor art. 42 din HG nr. 395/2016.

7. Executarea contractului

7.1. Executantul se obligă să realizeze toate activitățile contractate în conformitate cu normele legale în vigoare la standardele și/sau performanțele prezentate în caietul de sarcini și propunerea tehnică, anexe la contract, după constituirea garanției de bună execuție și predarea amplasamentului.

7.2.1. Executantul se obligă să respecte conținutul caietului de sarcini.

7.5. Executantul are obligația de a despăgubi achizitorul împotriva oricărui:

a) reclamații și acțiuni în justiție ce rezultă din încălcarea unor drepturi de proprietate intelectuală (brevete, nume, mărci înregistrate etc.), legate de echipamentele, materialele, instalațiile sau utilajele folosite pentru ori în legătura cu execuția lucrărilor sau încorporate în acestea și

b) daune-interese, costuri, taxe și cheltuieli de orice natură, aferente, cu excepția situației în care o astfel de încălcare rezultă din respectarea proiectului sau Caietului de sarcini (proiectului tehnic) întocmit de către achizitor.

7.6. Executantul va începe lucrările după primirea amplasamentului, va acționa cu promptitudine și fără întârziere și va termina lucrările în termenul stabilit pentru durata de execuție.

7.7. Executantul va derula activitățile de execuție în conformitate cu Graficul general de execuție.

7.8. Executantul trebuie să notifice achizitorului și autorităților interesate data începerii efective a lucrărilor în termen de 30 de zile de la emiterea autorizației de construire.

8. Documentele contractului

8.1. - Documentele contractului sunt:

- a) caietul de sarcini (inclusiv clarificările și/sau măsurile de remediere aduse până la depunerea ofertelor ce privesc aspectele tehnice și financiare);
- b) oferta (propunerea tehnică și propunerea financiară (inclusiv clarificările din perioada de evaluare);
- c) graficul de îndeplinire a contractului;
- d) graficul de plăți;
- e) acord de asociere legalizat, dacă este cazul.
- f) garanția de bună execuție, dacă este cazul;
- g) angajamentul ferm de susținere din partea unui terț, dacă este cazul;
- h) contractele cu subcontractanții, în măsura în care în contractul de achiziție publică/acordul-cadru este reglementat un mecanism de efectuare a plăților directe către subcontractanți;
- i) acte adiționale, dacă există;
- j) alte documente, dacă este cazul.

9. Protecția patrimoniului cultural național

9.1. - Toate fosilele, monedele, obiectele de valoare sau orice alte vestigii sau obiecte de interes arheologic descoperite pe amplasamentul lucrării sunt considerate, în relațiile dintre parti, ca fiind proprietatea absolută a achizitorului.

9.2. - Executantul are obligația de a lua toate precauțiile necesare pentru ca muncitorii săi sau oricare alte persoane să nu îndepărteze sau să deterioreze obiectele prevăzute la clauza 9.1, iar imediat după descoperirea și înainte de îndepărtarea lor, de a instiinta achizitorul despre această descoperire și de a îndeplini dispozițiile primite de la achizitor privind îndepărtarea acestora. Dacă din cauza unor astfel de dispoziții, executantul suferă întârzieri și/sau cheltuieli suplimentare, atunci, prin consultare, partile vor stabili:

- a) orice prelungire a duratei de execuție la care executantul are dreptul;
- b) totalul cheltuielilor suplimentare, care se va adăuga la prețul contractului.

9.3. - Achizitorul are obligația, de îndată ce a luat la cunoștință despre descoperirea obiectelor prevăzute la clauza 9.1, de a instiinta în acest sens organele de poliție și Comisia Monumentelor Istorice.

10. Obligațiile principale ale executantului lucrării

10.1. - (1) Executantul are obligația de a executa și finaliza lucrările precum și de a remedia viciile ascunse, cu atenția și promptitudinea cuvenită, în concordanță cu obligațiile asumate prin contract, inclusiv de a proiecta, în limitele prevăzute de prezentul contract.

(2) Executantul are obligația de a supraveghea lucrările, de a asigura forța de muncă, materialele, instalațiile, echipamentele și toate celelalte obiecte, fie de natură provizorie, fie definitive, cerute de și pentru contract, în măsura în care necesitatea asigurării acestora este prevăzută în contract sau se poate deduce în mod rezonabil din contract.

10.2. - Executantul are obligația de a prezenta achizitorului, înainte de începerea execuției lucrării, spre aprobare, graficul de plăți necesar execuției lucrărilor, în ordinea tehnologică de execuție.

10.3. - (1) Executantul este pe deplin responsabil pentru conformitatea, stabilitatea și siguranța tuturor operațiunilor executate pe șantier precum și pentru procedeele de execuție utilizate, cu respectarea prevederilor și a reglementărilor legii privind calitatea în construcții.

(2) Executantul nu va fi raspunzator pentru proiectul si caietele de sarcini care nu au fost intocmite de el. Toate lucrarile permanente vor fi proiectate de catre executant, acesta fiind pe deplin responsabil pentru lucrarile respective.

(3) Executantul are obligatia de a pune la dispozitia achizitorului, la termenele precizate in anexele contractului, caietele de masuratori (atasamentele) si, dupa caz, in situatiile convenite, desenele, calculele, verificarile calculelor si orice alte documente pe care executantul trebuie sa le intocmeasca sau care sunt cerute de achizitor.

10.4. - (1) Executantul are obligatia de a respecta si executa dispozitiile achizitorului in orice problema, mentionata sau nu in contract, referitoare la lucrare. In cazul in care executantul considera ca dispozitiile achizitorului sunt nejustificate sau inoportune, acesta are dreptul de a ridica obiectii, in scris, fara ca obiectiile respective sa il absolve de obligatia de a executa dispozitiile primite, cu exceptia cazului in care acestea contravin prevederilor legale.

(2) In cazul in care respectarea si executarea dispozitiilor prevazute la alin.(1) determina dificultati in executie care genereaza costuri suplimentare, atunci aceste costuri vor fi acoperite pe cheltuiala achizitorului.

10.5. - (1) Executantul este responsabil de trasarea corecta a lucrarilor fata de reperele date de achizitor precum si de furnizarea tuturor echipamentelor, instrumentelor, dispozitivelor si resurselor umane necesare indeplinirii responsabilitatii respective.

(2) In cazul in care, pe parcursul executiei lucrarilor, survine o eroare in pozitia, cotele, dimensiunile sau aliniamentul oricarei parti a lucrarilor, executantul are obligatia de a rectifica eroarea constatata, pe cheltuiala sa, cu exceptia situatiei in care eroarea respectiva este rezultatul datelor incorecte furnizate, in scris, de catre proiectant. Pentru verificarea trasarii de catre proiectant, executantul are obligatia de a proteja si pastra cu grija toate reperele, bornele sau alte obiecte folosite la trasarea lucrarilor.

10.6. - Pe parcursul executiei lucrarilor si a remedierii viciilor ascunse, executantul are obligatia:

- i) de a lua toate masurile pentru asigurarea tuturor persoanelor a caror prezenta pe santier este autorizata si de a mentine santierul (atat timp cat acesta este sub controlul sau) si lucrarile (atat timp cat acestea nu sunt finalizate si ocupate de catre achizitor) in starea de ordine necesara evitarii oricarui pericol pentru respectivele persoane;
- ii) de a procura si de a intretine pe cheltuiala sa toate dispozitivele de iluminare, protectie, ingradire, alarma si paza, cand si unde sunt necesare sau au fost solicitate de catre achizitor sau de catre alte autoritati competente, in scopul protejarii lucrarilor sau al asigurarii confortului riveranilor;
- iii) de a lua toate masurile rezonabil necesare pentru a proteja mediul pe si in afara santierului si pentru a evita orice paguba sau neajuns provocate persoanelor, proprietatilor publice sau altora, rezultate din poluare, zgomot sau alti factori generati de metodele sale de lucru.

10.7. - Executantul este responsabil pentru mentinerea in buna stare a lucrarilor, materialelor, echipamentelor si instalatiilor care urmeaza a fi puse in opera de la data primirii ordinului de incepere a lucrarii pana la data semnarii procesului verbal de receptie a lucrarii.

10.8. - (1) Pe parcursul executiei lucrarilor si a remedierii viciilor ascunse, executantul are obligatia, in masura permisa de respectarea prevederilor contractului, de a nu stanjeni inutil sau in mod abuziv:

a) confortul riveranilor, sau

b) caile de acces, prin folosirea si ocuparea drumurilor si cailor publice sau private care deservesc proprietatile aflate in posesia achizitorului sau a oricarei alte persoane.

(2) Executantul va despagubi achizitorul impotriva tuturor reclamatiiilor, actiunilor in justitie, daunelor-interese, costurilor, taxelor si cheltuielilor indiferent de natura lor, rezultand din sau

in legatura cu obligatia prevazuta la alin.(1), pentru care responsabilitatea revine executantului.

10.9. - (1) Executantul are obligatia de a utiliza in mod rezonabil drumurile sau podurile ce comunica cu sau sunt pe traseul santierului si de a preveni deteriorarea sau distrugerea acestora de catre traficul propriu sau al oricarui dintre subcontractantii sai; executantul va selecta traseele, va alege si va folosi vehiculele si va limita si repartiza incarcaturile, in asa fel incat traficul suplimentar ce va rezulta in mod inevitabil din deplasarea materialelor, echipamentelor, instalatiilor sau altora asemenea, de pe si pe santier, sa fie limitat, in masura in care este posibil, astfel incat sa nu produca deteriorari sau distrugerii ale drumurilor si podurilor respective.

(2) in cazul care, natura lucrarilor impune utilizarea de catre executant a transportului pe apa, atunci prevederile de la alin.(1) vor fi interpretate in maniera in care prin "drum" se intelege inclusiv ecluza, doc, dig sau orice alta structura aferenta caii navigabile si prin "vehicul" se intelege orice ambarcatiune, iar prevederile respective se vor aplica in consecinta.

(3) in cazul in care se produc deteriorari sau distrugerii ale oricarui pod sau drum care comunica cu/sau care se afla pe traseul santierului, datorita transportului materialelor, echipamentelor, instalatiilor sau altora asemenea, executantul are obligatia de a despagubi achizitorul impotriva tuturor reclamatilor privind avarierea respectivelor poduri sau drumuri.

(4) Cu exceptia unor clauze contrare prevazute in contract, executantul este responsabil si va plati consolidarea, modificarea sau imbunatatirea, in scopul facilitarii transportului materialelor, echipamentelor, instalatiilor sau altora asemenea, a oricaror drumuri sau poduri care comunica cu sau care se afla pe traseul santierului.

10.10. - (1) Pe parcursul executiei lucrarii, executantul are obligatia:

- i) de a evita, pe cat posibil, acumularea de obstacole inutile pe santier;
- ii) de a depozita sau retrace orice utilaje, echipamente, instalatii, surplus de materiale;
- iii) de a aduna si indeparta de pe santier daramaturile, molozul sau lucrarile provizorii de orice fel, care nu mai sunt necesare.

(2) Executantul are dreptul de a retine pe santier, pana la sfarsitul perioadei de garantie, numai acele materiale, echipamente, instalatii sau lucrari provizorii, care ii sunt necesare in scopul indeplinirii obligatiilor sale in perioada de garantie.

10.11. - Executantul raspunde, potrivit obligatiilor care îi revin, pentru viciile ascunse ale constructiei, ivite într-un interval de 10 ani de la receptia lucrarii si, dupa împlinirea acestui termen, pe toata durata de existenta a constructiei, pentru viciile structurii de rezistenta, urmare a nerespectarii proiectelor si detaliilor de executie aferente executiei lucrarii.

10.12. - Executantul se obliga de a despagubi achizitorul impotriva oricaror:

- i) reclamatii si actiuni in justitie, ce rezulta din incalcarea unor drepturi de proprietate intelectuala (brevete, nume, marci inregistrate etc.), legate de echipamentele, materialele, instalatiile sau utilajele folosite pentru sau in legatura cu executia lucrarilor sau incorporate in acestea; si
- ii) daune-interese, costuri, taxe si cheltuieli de orice natura, aferente;

cu exceptia situatiei in care o astfel de incalcare rezulta din respectarea proiectului sau caietului de sarcini intocmit de catre achizitor.

11. Obligatiile achizitorului

11.1. – Înainte de începerea lucrarilor achizitorul are obligatia de a obtine toate autorizatiile si avizele necesare executiei lucrarilor

11.2. - (1) Achizitorul are obligatia de a pune la dispozitia executantului, fara plata, daca nu s-a convenit altfel, urmatoarele:

- a) amplasamentul lucrarii, liber de orice sarcina;
- b) suprafetele de teren necesare pentru depozitare si pentru organizarea de santier;

c) caile de acces rutier si racordurile de cale ferata;
d) racordurile pentru utilitati (apa, gaz, energie, canalizare etc.), pana la limita amplasamentului santierului.

(2) Costurile pentru consumul de utilitati precum si cel al contoarelor sau al altor aparate de masurat se suporta de catre executant.

11.3. - Achizitorul are obligatia de a pune la dispozitia executantului intreaga documentatie necesara pentru executia lucrarilor contractate, fara plata, in patru exemplare, la termenele stabilite prin graficul de executie a lucrarii.

11.4. - Achizitorul este responsabil pentru trasarea axelor principale, bornelor de referinta, cailor de circulatie si a limitelor terenului pus la dispozitia executantului precum si pentru materializarea cotelor de nivel in imediata apropiere a terenului.

11.5. - Achizitorul are obligatia de a examina si masura lucrarile care devin ascunse in cel mult 5 zile de la notificarea executantului.

11.6. - Achizitorul este pe deplin responsabil de exactitatea documentelor si a oricaror alte informatii furnizate executantului precum si pentru dispozitiile si livrarile sale.

11.7. - Achizitorul, prin dirigintele de santier va monitoriza efectiv desfasurarea executiei contractului (studierea facturilor transmise de constructor pentru lucrarile executate, inainte de aprobarea acestora la plata; analiza lucrarilor executate prin prisma calitatii acestora, coroborat cu planul calitatii, procedurile tehnice de executie, sistemul calitatii implementat la nivelul societatii, prezentat de catre constructor la faza de licitatie dar si urmarirea calendarului de desfasurare a executiei lucrarilor, astfel incat daca exista vreo intarziere in derularea contractului, aceasta sa nu-i fie imputata).

11.8. - Conditiiile contractuale se vor respecta de ambele parti, neputand fi modificate ulterior in ceea ce priveste termenul de executie si plata la preturi mai mari decat cele ofertate. In acest sens achizitorul va monitoriza executia lucrarilor ca acestea sa se desfasoare conform termenelor fixate de terminare a lucrarilor.

11.9. - Specificatiile contractuale nu se vor modifica pe perioada desfasurarii executiei contractului sub nivelul standardelor impuse prin documentatia de atribuire, in acest sens achizitorul se va ocupa de urmarirea calitatii lucrarilor care se vor executa in cadrul contractului.

11.10. - Plata facturilor transmise de constructor, se va face in conditiile legii, achizitorul obligandu-se de transmiterea acestora la ministerul de resort, primirea sumelor solicitate ca urmare a transmiterii situatiilor de plati si plata catre constructor a sumelor legale, conforme cu situatia din teren.

11.11. - Platile temporare in avans nu se pot deconta de catre beneficiarul lucrarilor, astfel nu se pot efectua plati pentru materiale cumparate in avans si depozitate la acesta (beneficiar).

11.12. - Decontarea facturilor transmise de constructor, se va face in conditiile legii, dupa verificarea situatiilor existente in teren (de catre dirigintele de santier), pentru lucrarile executate si existente (cantitati de lucrari existente).

12. Sanctiuni pentru neindeplinirea culpabila a obligatiilor

12.1. În cazul în care, din vina sa exclusivă, executantul nu reușește să-și îndeplinească, la termen, obligațiile scadente asumate prin contract, atunci achizitorul este îndreptățit de a deduce din contravaloarea facturilor, a garanției de bună execuție sau din prețul contractului, după caz, ca penalități contractuale, astfel cum acestea sunt definite la art. 2.1, litera f, o sumă echivalentă cu 0,1 % din cuantumul obligațiilor neonorate pentru fiecare zi de întârziere, începând cu ziua imediat următoare termenului de scadență, până la îndeplinirea efectivă a obligațiilor.

12.1.1 Achizitorul va putea reține penalitățile de întârziere din valoarea facturilor emise de executant pentru lucrările executate.

12.2. (1) În cazul în care achizitorul nu onorează facturile la expirarea perioadei convenite, atunci acesta are obligația de a plăti, ca penalități, o sumă echivalentă cu 0,1%/zi din plata neefectuată.

12.2. (2) În cazul în care Achizitorul nu respecta termenele asumate prin contract iar sprijinul pe care trebuie să îl acorde nu se materializează conducând la abateri din cauze care nu tin de culpa contractantului, Achizitorul își asumă consecințele, executantul este îndreptățit de a solicita: (1) orice prelungire a duratei de execuție la care executantul are dreptul; (2) perioada de suspendare a duratei de execuție, după caz; (3) totalul cheltuielilor suplimentare, care se va adăuga la prețul contractului.

12.3. Nerespectarea obligațiilor asumate prin prezentul contract de către una dintre părți, în mod culpabil și repetat, dă dreptul părții lezate de a considera contractul drept reziliat și de a pretinde plata de daune-interese.

12.4. Simplul fapt al neexecutării de către părți a obligațiilor prevăzute în prezentul contract dă dreptul părții lezate să notifice celeilalte părți rezilierea de plin drept a contractului, fără punerea în întârziere, fără intervenția instanțelor judecătorești și fără nicio altă formalitate sau procedură extrajudiciară, în condițiile clauzei 1553 alin. (2) partea finală din Codul civil.

12.5. Achizitorul își rezervă dreptul de a renunța oricând la contract, printr-o notificare scrisă adresată executantului, fără nicio compensație, de la deschiderea falimentului împotriva acestuia în condițiile reglementărilor legale aplicabile privind procedura insolvenței, cu modificările și completările ulterioare, cu condiția că această renunțare să nu prejudicieze sau să afecteze dreptul la acțiune sau despăgubire pentru executant. În acest caz, executantul are dreptul de a pretinde numai plata corespunzătoare pentru partea din contract executată până la data denunțării unilaterale a contractului.

Clauze specifice

13. Garanția de bună execuție a contractului

13.1. Executantul se obligă să constituie garanția de bună execuție a contractului în cuantum de lei, reprezentând 5% din prețul contractului, fără TVA pentru perioada de 36 luni (inclusiv perioada de garanție acordată lucrărilor executate) și, oricum înainte de începerea execuției contractului.

13.2. Garanția de bună execuție se constituie în termen de 5 (cinci) zile lucrătoare de la data semnării contractului de achiziție publică prin virament bancar, într-un cont de garanție bancară deschis de către prestator la Trezoreria Statului din cadrul organului fiscal competent în administrarea acestuia, sau printr-un instrument de garantare emis de o instituție de credit din România sau din alt stat sau de o societate de asigurări, în condițiile legii și devine anexă, la prezentul contract dar fără a depăși 15 (cinsprezece) zile de la data semnării contractului de achiziție publică (dacă există o solicitare justificată a contractantului).

13.3. În cazul în care garanția de bună execuție se constituie prin scrisoare de garanție bancară sau prin poliță emisă de o societate de asigurări, perioada de valabilitate a acesteia va respecta perioada de valabilitate a contractului prevăzută la art. 6 "Durata contractului" din prezentul contract.

13.4. Garanția de bună execuție trebuie să fie irevocabilă și se constituie în suma și pentru perioada de valabilitate a contractului, prevăzută la 6 "Durata contractului" din prezentul contract. Nu se accepta constituirea garanției de participare/de bună execuție printr-un instrument de garantare emis de o instituție financiară nebanară.

13.5. Dacă părțile convin, garanția de bună execuție se poate constitui și prin rețineri succesive din sumele datorate pentru facturile parțiale. În acest caz, prestatorul are obligația de a deschide un cont la dispoziția achizitorului, la unitatea Trezoreriei Statului din cadrul organului fiscal competent în administrarea acestuia.

13.6. Suma inițială care se depune de către prestator în contul de disponibil deschis în conformitate cu prevederile art. 13.4 nu poate fi mai mică de 0,5% din valoarea, fără TVA, a contractului, respectiv lei.

13.7. Pe parcursul îndeplinirii prezentului contract achizitorul urmează să alimenteze contul de disponibil constituit conform art. 12.5, prin rețineri succesive din sumele datorate și convenite prestatorului până la concurența sumei stabilite drept garanție de bună execuție în prezentul contract și va înștiința prestatorul despre vărsământul efectuat, precum și despre destinația lui.

13.8. Din contul de disponibil deschis la Trezoreria Statului pe numele prestatorului conform art. 13.5 pot fi dispuse plăți atât de către prestator, cu avizul scris al achizitorului care se prezintă unității Trezoreriei Statului, cât și de unitatea de Trezorerie Statului la solicitarea scrisă a achizitorului în favoarea căruia este constituită garanția de bună execuție.

13.9. Contul de disponibil deschis conform art. 13.5 este purtător de dobândă în favoarea prestatorului.

13.10. Neconstituirea garanției de bună execuție în conformitate cu prevederile art. 13.2, 13.3 sau 13.5 din prezentul secțiune, atrage rezilierea contractului de drept, fără somație, punere în întârziere sau chemare în judecată, precum și reținerea garanției de participare, achizitorul neavând nicio obligație, de niciun fel față de prestator.

13.11. - Achizitorul se obligă să elibereze garanția pentru participare și să emită ordinul de începere a contractului numai după ce executantul a făcut dovada constituirii garanției de bună execuție.

13.12. - Achizitorul are dreptul de a emite pretenții asupra garanției de bună execuție, în limita prejudiciului creat, dacă executantul nu își execută, execută cu întârziere sau execută necorespunzător obligațiile asumate prin prezentul contract. Anterior emiterii unei pretenții asupra garanției de bună execuție, achizitorul are obligația de a notifica acest lucru

executantului, precizând totodată obligațiile care nu au fost respectate. În situația executării garanției de bună execuție, parțial sau total, contractantul are obligația de a reîntregi garanția în cauză raportat la restul rămas de executat.

13.13. - Achizitorul se obligă să restituie garanția de bună execuție după cum urmează: a) 70% din valoarea garanției de bună execuție în termen de 14 zile de la data încheierii procesului-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, dacă nu a ridicat până la acea data pretenții asupra ei, iar riscul pentru vicii ascunse este minim; b) restul de 30% din valoarea garanției, la expirarea perioadei de garanție a lucrărilor executate, pe baza procesului-verbal de recepție finală.

13.14. - Daunele interese pe care Achizitorul este în drept să le pretindă de la executant se rețin din garanția de bună execuție. Dacă valoarea daunelor interese depășește cuantumul garanției de bună execuție, executantul are obligația de a plăti diferența în termen de 60 de zile de la notificarea achizitorului.

13.15. - Garanția lucrărilor este distinctă de garanția de bună execuție a contractului.

14. Instalarea, organizarea, securitatea și igiena șantierului

14.1. Instalarea șantierului

14.1.1. Executantul închiriaza pe cheltuiala și riscul său terenurile de care ar putea avea nevoie pentru instalarea șantierului, în măsura în care cele care i-au fost puse la dispoziție de achizitor nu sunt suficiente.

14.1.2. Executantul suportă toate schimbările referitoare la construirea și întreținerea instalațiilor șantierului, cuprinzând căile de acces, drumurile de deservire care nu sunt deschise circulației publice.

14.1.3. Executantul trebuie să afișeze la locul șantierului un panou care să conțină informațiile prevăzute de legislație.

14.2. Depozitarea pământului excavat

14.2.1. Executantul închiriaza pe riscul și cheltuiala sa terenurile de care ar putea avea nevoie ca loc de depozitare temporară a pământului excavat.

14.2.2. Executantul trebuie să prezinte lista acestor terenuri, cu acordul prealabil al achizitorului care poate refuza autorizarea sau subordonarea dispozițiilor speciale luate, mai ales pentru amenajarea de depozite dacă motivele de interes general, cum ar fi protecția mediului, le impun.

14.3. Securitatea și igiena șantierului

14.3.1. Executantul va lua toate măsurile în ceea ce privește securitatea proprie, a personalului său, precum și ale terților în vederea evitării accidentelor pe șantier. Acesta va avea în vedere toate reglementările și instrucțiunile autorităților competente.

14.3.2. Executantul asigură iluminatul și curățenia șantierului atât în interior, cât și în exterior. În măsura în care este nevoie executantul va asigura și împrejmuirea șantierului.

14.3.3. Executantul va lua toate măsurile necesare ca lucrările pe care le execută să nu reprezinte pericole pentru terți sau circulația publică, dacă aceasta nu este deviată.

14.3.4. Punctele de trecere periculoase pe toată lungimea căilor de comunicare trebuie protejate cu panouri provizorii sau cu orice alte dispozitive potrivite. Căile de acces trebuie să fie iluminate și, la nevoie păzite.

14.3.5. Executantul ia toate măsurile necesare pentru a asigura igiena instalațiilor de pe șantier destinate personalului, chiar și prin instalarea rețelelor de alimentare cu apă potabilă și de salubritate, dacă complexitatea șantierului o justifică.

14.3.6 Toate măsurile de securitate, sănătate și igienă a muncii prevăzute mai sus sunt în sarcina executantului.

14.4. Semnalizarea șantierului și paza circulației publice

14.4.1. Atunci când lucrările afectează circulația publică, semnalizarea utilizării de către public trebuie să fie conformă cu reglementările în materie. Aceasta se realizează sub controlul serviciilor competente de către executant, aceasta din urmă având ca responsabilitate furnizarea și montarea de panouri și dispozitive de semnalizare.

14.4.2. Dacă execuția lucrărilor presupune devierea circulației, executantul este responsabil, în aceleași condiții, de executarea și întreținerea semnalizării la extremitățile secțiunilor unde circulația este întreruptă și a semnalizării drumurilor deviate.

14.5. Menținerea rețelelor de comunicații și a debitului de apă

14.5.1. Executantul trebuie să conducă execuția potrivit instrucțiunilor date și a restricțiilor, în special a celor care fac referire la rețelele de comunicații și la debitul de apă, astfel încât să mențină în condiții normale de funcționare rețelele de orice natură care traversează șantierul.

14.6. Demolarea construcțiilor

14.6.1 Executantul nu poate demola construcțiile din interiorul șantierului înainte de a notifica achizitorul.

14.6.2. În privința selecției materialelor, executantul va respecta prevederile dispozițiilor legislației în domeniu referitoare la reutilizarea sau valorificarea materialelor provenite din demolare sau demontare.

14.7. Gestiunea deșeurilor pe șantier

14.7.1. Valorificarea sau eliminarea deșeurilor create prin lucrările care fac obiectul prezentului contract, intră în responsabilitatea executantului ca deținător al deșeurilor pe durata execuției lucrărilor.

14.7.2. Executantul, rămâne producătorul deșeurilor sale în privința ambalajelor produselor pe care le folosește și a celor rezultate din intervențiile sale.

14.7.3. Executantul efectuează tranzacțiile, prevăzute în legislație cu privire la colectarea, transportul, depozitarea, eventuala evacuare a deșeurilor rezultate ca urmare a lucrărilor ce fac obiectul prezentului contract, conform reglementărilor legale.

14.7.4. Executantul va lua permanent măsuri pentru îndepărtarea materialelor neimplicate în lucrări.

14.7.5. Pe măsură ce lucrările avansează, executantul va degaja amplasamentul pus la dispoziție pentru execuția lucrărilor, de deșeurile rezultate.

15. Începerea și execuția lucrărilor

15.1.1. Executantul are obligația de a începe lucrările conform ordinului de începere. Ordinul administrativ de începere a lucrărilor se emite de către achizitor în termen de 3 zile de la îndeplinirea cumulativă a tuturor condițiilor necesare emiterii acestuia.

15.1.2. Achizitorul va notifica executantului data și locul pentru predarea amplasamentului.

15.1.3. Executantul are obligația de a prelua amplasamentul și de a semna procesul-verbal de predare-primire a amplasamentului la data prevăzută în notificarea achizitorului.

15.1.4. Neprezentarea executantului în vederea preluării amplasamentului dă dreptul achizitorului să procedeze la rezilierea de plin drept a prezentului contract. În acest sens, achizitorul va transmite o notificare executantului. Dacă acesta, în termen de 5 zile, nu se conformează prevederilor contractuale notificate, rezilierea se produce fără nici o altă formalitate și fără nici o altă procedură judiciară sau extrajudiciară.

15.1.5. Executantul trebuie să notifice în scris achizitorului și autorităților interesate data începerii efective a lucrărilor.

15.1.6. Mecanismului de realizare a masuratorilor aferente progresului fizic al lucrarilor executate, respectiv a modului de monitorizare a procesului de implementare a contractului.

In cel mai scurt timp dupa Data de incepere, Contractantul va transmite Autoritatii Contractante spre analiza si acceptare, Programul de executie detaliat al intregului contract, sub forma de Grafic Gantt (pe suport de hartie si in format electronic editabil) intocmit pe luni calendaristice, la nivel de categorie de lucrari (deviz), care sa ilustreze succesiunea tehnologica de realizare a lucrarilor, ordinea si derularea in timp a activitatilor pe care ofertantul propune sa le indeplineasca pentru realizarea lucrarilor. Acesta va fi elaborat in baza Graficul general de realizare a investitiei depus in Oferta de catre Contractant.

Odata acceptat, Programul de executie se va numi Program de Referinta si va deveni un mijloc de urmarire si control al performantei Contractantului si al progresului Lucrarilor.

Cu exceptia platii in avans, nici o alta plata nu va fi efectuata de catre Autoritatea contractanta inainte de acceptarea Programului de Referinta.

Conformitatea evolutiei Lucrarilor cu Programul de Referinta va fi controlata printr-un sistem de puncte de referinta/jaloane, prin care se asigura monitorizarea si evaluarea evolutiei Lucrarilor. Aceste Puncte de Referinta si termenele aferente stabilite pe baza Programului de Referinta vor fi revizuite in mod corespunzator in cazul in care este aprobata o modificare in conformitate cu prevederile contractului referitoare la clauza Întârzierea și sistarea lucrărilor.

Masuratorile aferente progresului fizic se realizeaza prin raportarea de catre Contractant a cantitatilor real executate si verificarea acestora de catre dirigintele de santier atestat, desemnat de catre autoritatea contractanta. Aceste cantitati urmeaza a fi incluse in situatiile de plata, in care se vor aplica preturile unitare ale articolelor respective prezentate in oferta.

Plata pentru lucrarile executate de Contractant si aprobate de Autoritatea contractanta se va face in conformitate cu prevederile clauzei contractuale *Modalități de plată*.

Autoritatea contractanta va monitoriza progresul fizic al lucrarilor prin compararea acestora cu Graficul general de realizare a investitiei prezentat de Ofertant si va emite atentionari catre Contractant in cazul in care se constata abateri semnificative de la acesta. Contractantul va fi obligat sa ia masuri pentru reincadrarea in Graficul general de realizare a investitiei, in vederea incadrarii in termenul de executie oferat.

Modificarea graficului de executie și a graficului de plăți se face prin act adițional.

15.2. (1) Achizitorul are dreptul de a supraveghea desfășurarea execuției lucrărilor. Părțile contractante au obligația de a notifica, în scris, una celeilalte, identitatea reprezentanților lor atestați profesional pentru acest scop, și anume responsabilul tehnic cu execuția din partea executantului și dirigintele de șantier sau, dacă este cazul, altă persoană fizică sau juridică atestată potrivit legii, din partea achizitorului.

(2) Executantul are obligația de a asigura accesul reprezentantului achizitorului la locul de muncă, în ateliere, depozite și oriunde își desfășoară activitățile legate de îndeplinirea obligațiilor asumate prin contract, inclusiv pentru verificarea lucrărilor ascunse. Executantul va informa achizitorul cu promptitudine asupra unor posibile evenimente viitoare care pot apărea și asupra circumstanțelor care pot afecta negativ lucrările, care pot majora prețul contractului sau provoca întârzieri în execuția lucrărilor. Achizitorul poate solicita executantului să transmită o estimare a efectului anticipat al evenimentelor sau circumstanțelor menționate și/sau o propunere de soluționare a acestora.

(3) Materialele trebuie să fie de calitatea prevăzută în documentația de execuție; verificările și atestările materialelor folosite la execuția lucrărilor, precum și condițiile de trecere a recepției provizorii și a recepției finale (calitative) sunt descrise în anexele la contract.

15.3.1. (1) Executantul are obligația de a asigura instrumentele, utilajele și materialele necesare pentru verificarea, măsurarea și testarea lucrărilor. Costul probelor și încercărilor, inclusiv manopera aferentă acestora, revin executantului. Executantul are obligația de a obține autorizațiile necesare conform legii privind amplasarea organizării de șantier.

(2) Probele neprevăzute și comandate de achizitor pentru verificarea unor lucrări sau materiale puse în operă vor fi suportate de executant dacă se dovedește că materialele nu sunt corespunzătoare calitativ sau că manopera nu este în conformitate cu prevederile contractului.

- Lucrările, componentele, materialele și produsele se vor conforma specificațiilor, schițelor, studiilor, modelelor, eșantioanelor și altor cerințe prevăzute de contract care trebuie să fie la dispoziția achizitorului (reprezentantului acestuia) în scopul identificării pe toată perioada execuției.

- Executantul este singurul responsabil față de achizitor pentru furnizarea și punerea în operă a materialelor, precum și pentru defecțiunile ce pot apărea ca urmare a asamblării lor.

- Executantul garantează că materialele, furniturile și echipamentele montate sunt noi, de calitate prevăzută în documentația de execuție, standardizate și ușor de înlocuit într-un interval de timp redus. Materialele, furniturile și echipamentele folosite trebuie să fie conforme cu specificațiile tehnice și reglementările și normele europene, precum și cu dispozițiile din documentele contractului. În caz contrar, achizitorul va suporta aceste cheltuieli.

15.3.2. (1) Executantul are obligația de a nu acoperi lucrările care devin ascunse, fără aprobarea achizitorului.

(2) Executantul are obligația de a notifica achizitorului, ori de câte ori astfel de lucrări sunt finalizate pentru a fi examinate și măsurate.

(3) În cazul în care, pe parcursul executării contractului de achiziție publică, se constată că anumite elemente ale propunerii tehnice sunt inferioare sau nu corespund cerințelor prevăzute în caietul de sarcini/proiectul tehnic de execuție, prevalează prevederile caietului de sarcini / proiectului tehnic de execuție.

- Executantul are obligația de a dezveli orice parte sau părți de lucrare, la dispoziția achizitorului sau a reprezentantului acestuia, și de a reface această parte sau părți de lucrare, dacă este cazul.

- În cazul în care se constată că lucrările sunt de calitate corespunzătoare și au fost executate conform documentației de execuție, atunci cheltuielile privind dezvelirea și refacerea vor fi suportate de către achizitor, iar în caz contrar, de către executant.

15.4. Executantul își asuma obligativitatea existenței resurselor (umane și materiale) necesare pentru realizarea lucrărilor, conform celor declarate la nivelul ofertei, precum și obligația mobilizării de resurse suplimentare în cazul în care progresul fizic al lucrărilor executate nu corespunde celui asumat prin planul de execuție aprobat de achizitor.

16. Intarzierea si sistarea lucrarilor

16.1. În cazul în care:

i) volumul sau natura lucrărilor neprevăzute; sau

ii) condițiile climaterice excepțional de nefavorabile; sau

iii) oricare alt motiv de întârziere care nu se datorează executantului și nu a survenit prin încălcarea contractului de către acesta; îndreptățesc executantul de a solicita prelungirea termenului de execuție a lucrărilor sau a oricărei părți a acestora, atunci, prin consultare, părțile vor stabili:

(1) orice prelungire a duratei de execuție la care executantul are dreptul;

(2) perioada de suspendare a duratei de execuție, după caz;

(3) totalul cheltuielilor suplimentare, care se va adăuga la prețul contractului.

- Fără a prejudicia dreptul executantului prevăzut în clauza 12.2, acesta are dreptul de a sista prestarea serviciilor sau a lucrărilor sau de a diminua ritmul execuției dacă achizitorul nu plătește în termen de 15 zile de la expirarea termenului de plată al facturii; în acest caz va notifica, în scris acest fapt achizitorului. Imediat ce achizitorul își onorează restanța, executantul va relua executarea lucrărilor în cel mai scurt timp posibil.

- Achizitorul poate oricând dispune executantului, prin notificare prealabilă, suspendarea executării unei părți sau a tuturor lucrărilor. Pe perioada suspendării, executantul are obligația de proteja, păstra și asigura paza acelei părți sau a tuturor lucrărilor împotriva deteriorării, pierderii sau degradărilor.
- În cazul în care executantul va înregistra întârzieri ca urmare a suspendării lucrărilor și/sau ca rezultat al reluării acestora, executantul va transmite achizitorului o înștiințare având dreptul la o prelungire a duratei de execuție dacă terminarea lucrărilor este sau va fi întârziată.
- Executantul nu va fi îndreptățit la o prelungire a duratei de execuție și/sau la plata costurilor suplimentare astfel cum sunt prevăzute la clauza anterioară, dacă aceasta a survenit ca urmare a remedierii consecințelor unor lucrări sau materiale necorespunzătoare sau a consecințelor omisiunii executantului de a proteja, depozita sau asigura paza.

17. Finalizarea lucrărilor

17.1. Ansamblul lucrărilor sau, dacă este cazul, oricare parte a lor, prevăzut a fi finalizat într-un termen stabilit prin graficul de execuție, trebuie finalizat în termenul convenit, termen care se calculează de la data începerii lucrărilor.

17.2. (1) La finalizarea lucrărilor, executantul are obligația de a notifica, în scris, achizitorului că sunt îndeplinite condițiile de recepție solicitând acestuia convocarea comisiei de recepție. (2) Pe baza situațiilor de lucrări executate, confirmate de dirigințele de șantier și a constatărilor efectuate pe teren, achizitorul va aprecia dacă sunt întrunite condițiile pentru a convoca comisia de recepție. În cazul în care se constată ca sunt lipsuri sau deficiențe, acestea vor fi notificate executantului, stabilindu-se și termenele pentru remediere și finalizare. După constatarea remedierii tuturor lipsurilor și deficiențelor, la o nouă solicitare a executantului, achizitorul va convoca comisia de recepție.

17.3. Comisia de recepție are obligația de a constata stadiul îndeplinirii contractului prin corelarea prevederilor acestuia cu documentația de execuție și cu reglementările în vigoare. În funcție de constatările făcute, achizitorul are dreptul de a aproba sau de a respinge recepția.

17.4. Recepția se face, distinct, pentru lucrările de execuție a obiectivului.

17.5. Documentațiile tehnice ce fac obiectul contractului se predau achizitorului, la sediul acestuia, conform termenelor prevăzute la art. 6.2. din contract. Eventualele copii solicitate în plus de către achizitor se vor realiza contra cost pe cheltuiala acestuia.

17.6. Recepția documentațiilor se face conform borderourilor de piese scrise și desenate pe baza unui proces verbal de predare-primire a documentelor, semnat de achizitor la momentul predării și numai după verificarea de către verificatori atestați în condițiile legii.

17.7. În caz de constatare a unor lipsuri sau inadvertențe în documentația predată, achizitorul va face obiecțiunile convenite în limitele documentației tehnico – economice la dispoziția sa și a obligațiilor (misiunilor) asumate de executant, a normativelor și legilor în vigoare, în maxim 10 zile de la primirea documentației.

18. Perioada de garanție acordată lucrărilor

18.1. Perioada de garanție curge de la data recepției la terminarea lucrărilor și până la recepția finală.

18.2. (1) În perioada de garanție, de 36 luni, executantul are obligația, în urma dispoziției date de achizitor, de a executa toate lucrările de modificare, reconstrucție și remediere a viciilor, contracțiilor și altor defecte a căror cauză este nerespectarea clauzelor contractuale, în termen de 30 zile calendaristice de la primirea sesizării achizitorului.

(2) Executantul are obligația legală de garantare a calității materialelor, echipamentelor și lucrărilor de construcții executate, conform Legii nr. 10/1995 (Legea calității în construcții), coroborate cu prevederile Codului civil privind condițiile și termenele stabilite pentru descoperirea viciilor ascunse și promovarea acțiunii în daune. Obligația de garanție a

Executantului se transmite în temeiul legii subdovădită dreptul de proprietate asupra construcțiilor. Perioada de garanție curge de la data recepției la terminarea lucrărilor, până la recepția finală și este de 36 luni.

(3) În perioada de garanție Executantul are obligația, în urma dispoziției date de Achizitor, de a executa toate lucrările de modificare, reconstrucție și remediere a viciilor și altor defecte a căror cauză este nerespectarea clauzelor contractuale.

(4) Obligația legală de garanție a Executantului pentru lucrările executate impune remedierea tuturor defectelor constatate în termenul legal de garanție, exceptate fiind cele produse din culpa Achizitorului, a prepusilor săi sau a persoanelor pentru care acesta este ținut să răspundă.

(5) Defecțiunile și lipsurile constatate de Achizitor, în perioada de garanție, trebuie aduse la cunoștința Executantului, iar acesta, în termen de 48 de ore este obligat să trimită reprezentantul său la fața locului și să remedieze defecțiunea în cel mai scurt timp posibil, potrivit naturii și gravității defecțiunii, luând ca etalon de eficiență și profesionalism un comerciant diligent; remedierea defecțiunilor, urmată obligatoriu de o verificare în ansamblu a utilajului sau echipamentului, va fi consemnată într-un proces-verbal încheiat între părți.

(6) Intervențiile efectuate în perioada de garanție, aflate în sarcina Executantului, se realizează pe cheltuielile acestuia, în cazul în care ele sunt necesare ca urmare a:

i) utilizării de materiale, instalații sau a unei manopere neconforme cu prevederile contractului;

ii) unui viciu de concepție, acolo unde proiectantul este responsabil de proiectarea unei părți din lucrare, proiect însoțit de Executant;

iii) neglijenței sau neîndeplinirii de către Executant a oricăreia dintre obligațiile explicite sau implicite care îi revin în baza contractului. În cazul în care Executantul nu execută lucrările prevăzute în această sub-clauză, Achizitorul este liber să contracteze cu terți executanți executarea acestor lucrări, urmand ca pretul acestor lucrări să fie recuperat de către Achizitor de la Executant sau reținut din sumele convenite acestuia sau din garanția de bună execuție.

(7) În toate cazurile, executantul este obligat ca în perioada de garanție să intervină asupra lucrărilor și să remedieze deficiențele în termen de maxim 5 zile de la notificarea efectuată de achizitor.

19. Asigurări

19.1. - Executantul are obligația de a încheia, înainte de începerea lucrărilor, o asigurare ce va cuprinde toate riscurile ce ar putea apărea privind lucrările executate, utilajele, instalațiile de lucru, echipamentele, materialele pe stoc, personalul propriu și reprezentanții împuterniciți să verifice, să testeze sau să recepționeze lucrările precum și daunele sau prejudiciile aduse către terțe persoane fizice sau juridice.

19.2. Achizitorul nu va fi responsabil pentru niciun fel de daune-interese, compensații plătibile prin lege, în privința sau ca urmare a unui accident sau prejudiciu adus unui muncitor sau altei persoane angajate de executant aceștia acționând la indicațiile și sub autoritatea executantului.

20. Modalități de plată

20.1. - Achizitorul are obligația de a efectua plata către executant în termen de 30 de zile de la emiterea facturii de către acesta, astfel:

20.1.1. Modalități de plată a lucrării:

a) Achizitorul se obligă să plătească prețul către executant în termen de 30 de zile calendaristice de la data primirii facturii, ca urmare a semnării procesului-verbal de recepție de către achizitor, fără obiecțiuni, și în baza documentelor doveditoare (situații de lucrări vizate de dirigintele de șantier în cazul lucrărilor de execuție). Dacă achizitorul nu onorează

facturile în termenul prevazut, atunci executantul are dreptul de a sista executarea lucrărilor sau de a diminua ritmul execuției. Imediat ce achizitorul își onorează restanța, executantul va relua executarea lucrărilor în cel mai scurt timp posibil.

20.2. - Achizitorul nu acordă avans.

20.3. - (1) Plățile parțiale trebuie să fie făcute, la cererea executantului (antreprenorului), la valoarea lucrărilor executate conform contractului și în cel mai scurt timp posibil. Lucrările executate trebuie să fie dovedite ca atare printr-o situație de lucrări provizorii, întocmită astfel încât să asigure o rapidă și sigură verificare a lor. Din situațiile de lucrări provizorii achizitorul va putea face scăzăminte pentru servicii făcute executantului și convenite cu acesta. Alte scăzăminte nu se pot face decât în cazurile în care ele sunt prevăzute în contract sau ca urmare a unor prevederi legale.

(2) Situațiile de plată provizorii se confirmă în termen de 10 zile de la înregistrarea la autoritatea contractanta a situațiilor de lucrări spre aprobare.

(3) Plățile parțiale se efectuează, de regulă, la intervale lunare, dar nu influențează responsabilitatea și garanția de bună execuție a executantului; ele nu se consideră, de către achizitor, ca recepție a lucrărilor executate.

20.4. - Plata facturii finale se va face imediat după verificarea și acceptarea situației de plată definitive de către achizitor. Dacă verificarea se prelungește din diferite motive, dar, în special, datorită unor eventuale litigii, contravaloarea lucrărilor care nu sunt în litigiu va fi platită imediat.

20.5. - Contractul nu va fi considerat terminat până când procesul-verbal de recepție finală nu va fi semnat de comisia de recepție, care confirmă că lucrările au fost executate conform contractului. Recepția finală va fi efectuată conform prevederilor legale, după expirarea perioadei de garanție. Plata ultimelor sume datorate executantului pentru lucrările executate nu va fi condiționată de eliberarea certificatului de recepție finală.

20.6. Situații lunare de Lucrări

(a) La intervale lunare, Contractantul va fi îndreptățit la plata următoarelor:

i. valoarea Lucrărilor real executate;

ii. valoarea Materialelor și Echipamentelor livrate pe Șantier la o dată convenită în prealabil cu Achizitorul și numai în măsura în care Contractantul face dovada dobândirii calității de proprietar asupra respectivelor Materiale și Echipamente.

(b) Plățile parțiale pot să fie făcute, la cererea Contractantului, la valoarea lucrărilor real executate, cu respectarea termenelor intermediare de execuție. Lucrările executate trebuie să fie dovedite prin atașamente însușite și confirmate de către Dirigintele de Șantier și prin situații de lucrări provizorii, verificate, însușite și confirmate de către prepușii Achizitorului, cu atribuții și competențe în acest sens.

(c) Situațiile de plată se confirmă de către Achizitor în termen de 10 zile de la înregistrarea la autoritatea contractanta a situațiilor de lucrări spre aprobare.

20.7. Modul de decontare a lucrărilor executate Modul de monitorizare a implementării contractului este corelat cu natura acestuia, respectiv cu modul de decontare a lucrărilor executate. Decontarea poate fi pe stadii fizice sau obiecte/activități, ori pe articole de deviz aferente listelor de cantități ce au articole detaliate pentru toate operațiunile.

21. Incetarea contractului

21.1. Prezentul contract încetează în următoarele cazuri:

1) Expirarea duratei contractului conform art. 6.1.

2) Acordul părților consemnat în scris din motive obiective și bine definite, neimputabile părților, pentru situații în urma cărora lucrările de execuție nu se pot realiza.

3) Realizarea obiectului contractului.

4) Prin executarea de către ambele părți a tuturor obligațiilor ce le revin conform prezentului contract și legislației aplicabile.

5) Denunțarea unilaterală din partea achizitorului în următoarele cazuri:

a) deschiderea procedurii falimentului;

b) apariția unor circumstanțe care nu au putut fi prevăzute la data încheierii contractului și care conduc la modificarea clauzelor contractuale astfel încât îndeplinirea contractului ar fi imposibilă. În acest caz, prestatorul are dreptul de a pretinde numai plata corespunzătoare pentru partea din contract îndeplinită până la data încetării lui.

c) în orice alte cazuri prevăzute de lege.

6) Rezilierea.

21.2. Încetarea contractului nu are niciun efect asupra obligațiilor deja scadente între părțile contractante.

22. Rezilierea contractului

22.1. Nerespectarea obligațiilor asumate prin prezentul contract de către una dintre părți dă dreptul părții lezate de a cere rezilierea contractului de lucrări și de a pretinde plata de daune-interese.

22.2. Achizitorul poate rezilia contractul cu efecte de plin drept, fără punerea executantului în întârziere, fără îndeplinirea unei alte formalități și fără intervenția vreunei autorități sau instanțe de judecată, în oricare dintre situațiile următoare, dar nelimitându-se la acestea:

a) executantul nu execută contractul în conformitate cu obligațiile asumate;

b) executantul refuză sau omite să aducă la îndeplinire dispozițiile emise de către achizitor sau de către reprezentantul său autorizat;

c) executantul cesează contractul sau subcontractează fără a avea acordul scris al achizitorului;

d) executantul face obiectul unei proceduri de insolvență, dizolvare, administrare judiciară sau este sub controlul altei autorități, a încheiat o înțelegere cu creditorii privind plata datoriilor, și-a suspendat activitatea, sau se află într-o situație asemănătoare rezultând dintr-o procedură similară reglementată de legislația la nivel național;

e) executantul a fost condamnat pentru o infracțiune în legătură cu exercitarea profesiei printr-o hotărâre judecătorească definitivă;

f) executantul se află în culpă profesională gravă ce poate fi dovedită prin orice mijloc de probă pe care Achizitorul îl poate justifica;

g) are loc orice modificare organizațională care implică o schimbare cu privire la personalitatea juridică, natura sau controlul executantului, cu excepția situației în care asemenea modificări sunt înregistrate într-un act adițional la prezentul contract;

h) apariția oricărei alte incapacități legale care să împiedice executarea contractului;

22.3. Dacă achizitorul reziliază contractul, va fi îndreptățit să recupereze de la executant orice pierdere sau prejudiciu suferit până la un nivel egal cu valoarea contractului, fără a renunța la celelalte remedii la care este îndreptățit în baza acestuia.

22.4. În cazul în care apare vreun litigiu privind adjudecarea executării investiției publice ce face obiectul acestui contract și se va rezolva în favoarea celui care a contestat hotărârea de adjudecare, contractul de execuție a lucrării se reziliază de la data rămânerii irevocabile a hotărârii judecătorești.

22.5. Rezilierea contractului va fi urmată de inventarierea lucrărilor executate la zi și plata integrală a acestora. Achizitorul poate denunța unilateral contractul în condițiile clauza 222 alin. (2) din Legea nr. 98/2016. Achizitorul își rezervă dreptul de a denunța unilateral contractul de lucrări în cel mult 30 zile de la apariția unor circumstanțe care nu au putut fi prevăzute la data încheierii contractului și care conduc la modificarea clauzelor contractuale astfel încât îndeplinirea contractului respectiv ar fi contrară interesului public. În acest caz

executantul are dreptul de a pretinde plata corespunzătoare pentru partea din contract îndeplinită până la data denunțării unilaterale a contractului.

22.6. Achizitorul își rezervă dreptul de a rezilia contractul unilateral, fără aviz prealabil, în cazul în care:

- a) lucrările executate nu respectă condițiile impuse prin caietul de sarcini;
- b) lucrările nu sunt finalizate în termen, inclusiv în termenele intermediare, conform graficelor de execuție aprobate;
- c) la punctul de lucru nu se regăsesc utilajele specifice fazei respective de execuție, utilaje care au fost prezentate în documentația de atribuire pentru procedura de cerere de oferte.
- d) subcontractează sau cesionează cu încălcarea prevederilor legislației în vigoare, drepturile și obligațiile sale.

22.7. În cazul în care prestatorului i s-a reziliat contractul din motive imputabile acestuia, pierde dreptul de a participa la procedurile viitoare organizate de achizitor pe o perioadă de 2 ani.

23. Ajustarea prețului contractului

23.1. Prețului contractului se ajustează conform prevederilor Ordonanței nr. 47/2022 privind ajustarea prețurilor contractelor de achiziție publică/contractelor sectoriale/contractelor de concesiune/acordurilor-cadru.

23.2. În vederea ajustării valorii solicitării de plată potrivit alin. (1) se utilizează următoarea formulă: $V_a = V_0 \times [(1-p-a) \times ICC_n / ICC_{data\ referință} + (p+a)]$,
unde:

- V_a reprezintă valoarea ajustată a solicitării de plată,
- V_0 reprezintă valoarea solicitării de plată conform prețurilor prevăzute în oferta care a stat la baza încheierii contractului/acordului-cadru,
- a reprezintă valoarea procentuală a plății în avans determinată ca raport dintre valoarea avansului primit și nerestituit/nejustificat și prețul contractului,
- p reprezintă valoarea procentuală a profitului determinată ca raport dintre valoarea profitului exprimată valoric și prețul contractului,
- ICC_n reprezintă indicele de cost în construcții total aferent lunii solicitării de plată, iar
- $ICC_{data\ referință}$ reprezintă indicele de cost în construcții total aferent lunii anterioare datei-limită de depunere a ofertei, conform documentației de atribuire sau documentelor aferente realizării achiziției directe. Avansul și profitul, exprimate valoric, sunt cele din oferta care a stat la baza încheierii contractului.

Sursa informațiilor cu privire la indicii/coeficienții care vor fi utilizați și evoluția acestora – **Buletin statistic INS - Buletin statistic de prețuri nr. 1/2025, din 21/03/2025**

Clauze de revizuire

23.4. Pot fi supuse clauzei de revizuire:

- diferențe cantitative/valorice puse în operă rezultate din remăsurători, datorate doar nepotrivirilor dintre estimarea inițială și realitatea execuției, fără a fi afectat proiectul tehnic sau specificațiile tehnice (lucrări ce se regăsesc în formularul F3 din PT);

23.5. La finalul contractului de achiziție publică suma depășirilor valorice menționate în clauza de revizuire trebuie să se încadreze în plafonul aferent "cheltuielilor diverse și neprevăzute", stabilit conform legislației incidente, respectiv la 10% sau 20%, în funcție de situația în care se încadrează, respectiv, realizare obiectiv/obiect nou de investiții sau execuție lucrări de intervenție la o construcție existentă. În situația măririi prețului contractului, autoritatea/entitatea contractantă va încheia, din motive de angajament legal, act adițional cu contractantul.

24. Amendamente

24.1. Actul adițional este documentul ce modifică termenii și condițiile prezentului contract.

24.2. Părțile contractante au dreptul, pe durata îndeplinirii contractului, de a conveni modificarea clauzelor contractului, prin act adițional, fără organizarea unei noi proceduri de atribuire, în conformitate cu art. 221 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice, în cazul apariției unor circumstanțe care nu au putut fi prevăzute la data încheierii contractului.

24.3. Executantul are obligația de a notifica prompt achizitorului despre toate erorile, omisiunile, viciile sau altele asemenea descoperite de el în proiect sau în caietul de sarcini pe durata îndeplinirii contractului.

25. Subcontractanți: (daca este cazul)

25.1. Autoritatea contractantă efectuează plăți corespunzătoare părții/părților din contract îndeplinite de către subcontractanții propuși în ofertă, dacă aceștia solicită, pentru servicii, produse sau lucrări furnizate contractantului potrivit contractului dintre contractant și subcontractant în conformitate cu dispozițiile legale aplicabile, atunci când natura contractului permite acest lucru și dacă subcontractanții propuși și-au exprimat opțiunea în acest sens.

25.2. În sensul art. 25.1, subcontractorii își vor exprima la momentul încheierii contractului de achiziție publică sau la momentul introducerii acestora în contractul de achiziție publică, după caz, opțiunea de a fi plătiți direct de către autoritatea contractantă. Autoritatea contractantă efectuează plățile directe către subcontractanții agreeți doar atunci când prestația acestora este confirmată prin documente agreeate de toate cele 3 părți, respectiv autoritate contractantă, contractant și subcontractant sau de autoritatea contractantă și subcontractant atunci când, în mod nejustificat, contractantul blochează confirmarea executării obligațiilor asumate de subcontractant.

25.3. Atunci când un subcontractant își exprimă opțiunea de a fi plătit direct, autoritatea contractantă are obligația de a stabili în cadrul contractului de achiziție publică clauze contractuale obligatorii ce prevăd transferul de drept al obligațiilor de plată către subcontractant/subcontractanți pentru partea/părțile din contract aferentă/aferente acestuia/acestora, în momentul în care a fost confirmată îndeplinirea obligațiilor asumate prin contractul de subcontractare, în conformitate cu prevederile art. 25.2.

25.4. Autoritatea contractantă are obligația de a solicita, la încheierea contractului de achiziție publică sau atunci când se introduc noi subcontractanți, prezentarea contractelor încheiate între contractant și subcontractant/subcontractanți nominalizați în ofertă sau declarați ulterior, astfel încât activitățile ce revin acestora, precum și sumele aferente prestațiilor, să fie cuprinse în contractul de achiziție publică.

25.5. Contractele prezentate conform prevederilor art. 25.4 trebuie să fie în concordanță cu oferta și se vor constitui în anexe la contractul de achiziție publică.

25.6. Dispozițiile prevăzute la art. 25.1 - 25.5 nu diminuează răspunderea contractantului în ceea ce privește modul de îndeplinire a viitorului contract de achiziție publică/acord-cadru.

25.7. Executantul nu poate îndeplini părți din contract cu subcontractanți, fără acordul achizitorului.

25.8. Autoritatea contractantă solicită contractantului, cel mai târziu la momentul începerii executării contractului, să îi indice numele, datele de contact și reprezentanții legali ai subcontractanților săi implicați în executarea contractului de achiziție publică, în măsura în care aceste informații sunt cunoscute la momentul respectiv.

25.9. Contractantul are obligația de a notifica autorității contractante orice modificări ale informațiilor prevăzute la art. 25.8 pe durata contractului de achiziție publică.

25.10. Contractantul are dreptul de a implica noi subcontractanți, pe durata executării contractului de achiziție publică, cu condiția ca nominalizarea acestora să nu reprezinte o

modificare substanțială a contractului de achiziție publică, în condițiile art. 221 din Legea nr. 98/2016 privind achizițiile publice.

25.11. În situația prevăzută la art. 25.10, contractantul va transmite autorității contractante informațiile prevăzute la art. 25.8 și va obține acordul autorității contractante privind eventualei noi subcontractanți implicați ulterior în executarea contractului.

25.12. Atunci când înlocuirea sau introducerea unor noi subcontractanți are loc după atribuirea contractului, aceștia transmit certificatele și alte documente necesare pentru verificarea inexistenței unor situații de excludere și a resurselor/capabilităților corespunzătoare părții lor de implicare în contractul care urmează să fie îndeplinit.

25.13. Executantul are obligația de a prezenta la încheierea contractului toate contractele încheiate cu subcontractanții săi.

25.14. Contractele cu subcontractanții se constituie în anexe la prezentul contract.

25.15. Executantul este pe deplin răspunzător față de achizitor de modul în care îndeplinește contractul.

25.16. Subcontractantul este pe deplin răspunzător față de executant de modul în care își îndeplinește partea sa din contract.

25.17. Executantul poate schimba oricare subcontractant numai dacă acesta nu și-a îndeplinit partea sa din contract sau și-a îndeplinit-o necorespunzător. Schimbarea subcontractantului nu va modifica prețul contractului și nu se va efectua decât după notificarea achizitorului și primirea aprobării din partea acestuia.

25.18. Executantul nu are dreptul de a înlocui subcontractanții nominalizați în cazul în care înlocuirea acestora conduce la modificarea propunerii tehnice sau financiare, anexă la prezentul contract.

25.19. Executantul va răspunde pentru actele și faptele subcontractanților săi, ale experților, agenților și salariaților acestuia, ca și cum ar fi actele sau faptele sale. Acceptarea de către achizitor a subcontractării oricărei părți a prezentului contract nu va elibera executantul de niciuna dintre obligațiile sale asumate prin prezentul contract.

26. Cesiunea

26.1. Cesiunea rezultată din contract este valabilă numai cu acceptul prealabil exprimat în scris al achizitorului.

26.2. Achizitorul poate urmări orice pretenție la daune pe care executantul ar putea să o aibă împotriva terțului/terților susținător/susținători declarați pentru nerespectarea obligațiilor asumate prin angajamentul ferm. În acest sens, executantul se obligă să cesioneze drepturile rezultate din angajamentul ferm către achizitor, cu titlu de garanție.

27. Forța majoră

27.1. Forța majoră este constatată de o autoritate competentă.

27.2. Forța majoră exonerează părțile contractante de îndeplinirea obligațiilor asumate prin prezentul contract, pe toată perioada în care aceasta acționează.

27.3. Îndeplinirea contractului va fi suspendată în perioada de acțiune a forței majore, dar fără a prejudicia drepturile ce li se cuveneau părților până la apariția acesteia.

27.4 Partea contractantă care invocă forța majoră are obligația de a notifica celeilalte părți, imediat și în mod complet, producerea acesteia și să ia orice măsuri care îi stau la dispoziție în vederea limitării consecințelor.

28. Soluționarea litigiilor

28.1. Achizitorul și executantul vor face toate eforturile pentru a rezolva pe cale amiabilă, orice neînțelegere sau dispută care se poate ivi între ei în cadrul sau în legătură cu îndeplinirea contractului.

28.2. Dacă, după începerea acestor tratative achizitorul și executantul nu reușesc să rezolve în mod amiabil o divergență contractuală, fiecare poate solicita ca disputa să se soluționeze de către instanțele judecătorești din România.

29. *Limba care guvernează contractul*

29.1. Limba care guvernează contractul este limba română.

30. *Comunicari*

30.1 (1) Orice comunicare între părți, referitoare la îndeplinirea prezentului contract, trebuie să fie transmisă în scris.

(2) Orice document scris trebuie înregistrat atât în momentul transmiterii cât și în momentul primirii.

30.2. În prezentul contract, cu excepția unei prevederi contrare, cuvintele la forma singular vor include forma de plural și viceversa, iar cuvintele de genul masculin vor fi interpretate ca incluzând și genul feminin și viceversa, acolo unde acest lucru este permis de context.

30.3. Termenul „zi”sau „zile” sau orice referire la zile reprezintă zile calendaristice dacă nu se specifică în mod diferit.

30.4. Clauzele și expresiile vor fi interpretate prin raportare la întregul contract.

31. *Clauze finale*

31.1. Clauzele prevăzute în prezentul contract se completează în mod corespunzător, în măsura în care părțile nu au convenit altfel, cu prevederile legale în vigoare, în domeniu.

Părțile au înțeles să încheie prezentul contract în patru exemplare, din care trei pentru achizitor și unul pentru executant, azi, _____, data semnării lui.

ACHIZITOR,
ORASUL SCORNICESTI,
JUDETUL OLT

EXECUTANT,

PRIMAR,
TUDOR DANIEL